Садржај

Уводник

Резимеи

Contents and summaries

САДРЖАЈ

Уводник..... 5

ТЕМА БРОЈА

БИХ И РЕПУБЛИКА СРПСКА ПЕТНАЕСТ ГОДИНА НАКОН ДЕЈТОНСКОГ СПОРАЗУМА

Брано Миљуш

Поводом 15 година Дејтона: Босна и Херцеговина – земља

вечите транзиције..... 9

Здравко Тодоровић

Рађање Републике Српске: мировни планови за Босну и

Херцеговину 1992 – 1995..... 29

Ненад Кецмановић

Будућност Републике Српске у маказама Сједињених Држава

и Европске уније..... 45

Драган Ђукановић и Ана Јовић Лазић

Босна и Херцеговина између захтева међународне заједнице

и нејединства домаћих актера..... 63

Душко Глодић

Утицај процеса европских интеграција на изградњу правног

система Босне и Херцеговине..... 75

Александар Савановић

Београд између косова и српске: митолошки југ

и стварни запад..... 93

Матеј Савић

Регионална сарадња у контексту европских интеграција из

угла Босне и Херцеговине и Републике Српске..... 103

Досије

Милорад Додик

О суду и тужилаштву БиХ, или како је БиХ настала и како

(не) може да опстане..... 117

Огледи

Љубомир Кљакић

Европска унија као „мека“ империја и Срби..... 135

Зоран Килибарда, Ивица Ђорђевић

Производња опијума и рат против тероризма – „Неком рат,

неком брат“..... 165

Александар Јазић

Пропаганда у Другом светском рату..... 189

О „ГОВОРУ МРЖЊЕ“ и „УДРУЖЕНОМ ЗЛОЧИНАЧКОМ ПОДУХВАТУ“

Бранислав Ристивојевић

Говор мржње у европским кривичним правима..... 211

Горан В.Ђорђевић

„Заједнички злочиначки подухват “ и пракса међународног

суда на ратне злочине..... 243

In memoriam

Марио Калик

Михаило Марковић (1923–2010)..... 267

Осврти, рецензије, прикази

Богдана Кољевић

Време понижења – о самоокупацији и реисторији

(Добрица Ћосић, *У туђем веку, I део*) 279

Бојан Вранић

Реалност политичке теорије

(Ненад Кецмановић, *Елементи владавине*) 282

Лорна Штрбац

Демократија на заласку?

(Зоран Видојевић, *Демократија на заласку – ауторитарно-*

-тоталитарна претња) 285

Дејан Петровић

Јанусовско лице стваралаштва

(Алберт Ротенберг, *Креативност и лудило – нова открића*

и стари стереотипи) 293

Драгомир Анђелковић

У ватреном обручу

(Ђорђе Вукадиновић, *Између две ватре*)..... 297

Contents..... 307

УВОДНИК

На почетку 21. века српско је друштво суочено са можда најтежим политичким и егзистенцијалним изазовима у новијој историји. Зато се интердисциплинарна теоријска – пре свега – политиколошка, социолошка, филозофска, правна и културолошка артикулација главних националних питања и изазова појављује као незаобилазан

задатак и, истовремено, интелектуални и морални императив пред којим напросто није допустиво окретати главу и затварати очи. То је разлог због којег смо одлучили да главни темат овог броја Нове српске политичке мисли посветимо питању стварања и будућности Републике Српске, која, уз све недаће и проблеме, представља можда једини опипљив и одржив успех српске националне политике у последњих осамдесет година.

Деценију и по након потписивања Дејтонског мировног споразума испоставило се да су малобројни појединци из редова српске политичке, академске и медијске елите који су од почетка подржавали његово потписивање заиста били у праву у погледу његовог историјског значаја и значења. Данас је, наиме, јасно да Дејтонски споразум представља окосницу субјективитета и суверенитета Републике Српске, као и главни путоказ и ослонац њеног развоја и одржања. Полазећи од те интерпретативне платформе, наши аутори анализирају савремене политичке, друштвене и геополитичке изазове који се изнова стављају пред српски народ са друге стране Дрине, настојећи при томе да објективним сагледавањем искушења, достигнућа и проблема, тематизовањем прошлости и садашњости БиХ и Републике Српске, укажу на могуће одговоре и решења која, истовремено, одговарају духу новог века, актуелном односу снага, али и интересима и стремљењима оних који на овом подручју живе.

Већина радова у овом тематy изворно потиче са научних скупова одржаних током 2009. и 2010. у Београду и Бањалуци под називима „Република Српска – стање и перспективе“, односно „Петнаест година Дејтонског споразума“, а чији су организатори и реализатори, уз подршку Владе и Представништва Републике Српске у Београду, били Центар за националну стратегију и Нова српска политичка мисао. У том смислу, ови различити ауторски прилози чине нераскидиву целину са текстовима из специјалног издања НСПМ („Петнаест година Дејтонског споразума и будућност Републике Српске“), док је одлуку уредништва да дијалог и разматрања о Републици Српској и БиХ „продужи“ и у овом редовном издању потребно разумети као позив на континуитет, али и као подсећање на одсудну важност ове теме у садашњем и будућем времену.

Разматрајући питање БиХ као земље „вечите транзиције“, односно анализирајући мировне планове за БиХ у периоду 1992-1995, а нарочито усредсређујући се на проблем будућности Републике Српске с обзиром на политичке претензије САД и ЕУ, аутори окупљени у овом издању НСПМ-а указују на пресудни утицај и амбивалентност деловања великих сила на овом делу Балкана. Аналогно, научна истраживања о БиХ као држави која је располућена између захтева „међународне заједнице“ и нејединства домаћих актера, као и контекстуални приступи у којима се питање Републике Српске појављује у склопу српског националног питања у целини и/или као део питања регионалних односа, чине незаобилазан локални оквир, који употпуњује, заокружује и,

разуме се, додатно компликује укупну слику.

У рубрици „Досије“ доносимо инструктивно излагање председника Републике Српске Милорада Додика, који се бави питањем суда и тужилаштва БиХ, као и континуираним настојањима – под различитим изговорима – да се дерогира Дејтонски споразум и непрестано смањују надлежности Републике Српске. Истраживања у рубрици „Огледи“ (Љ. Кљакић, З. Килибарда, И. Ђорђевић, А. Јазић) фокусирана су на феномен „новог империјализма“, прилике у Европској унији, амерички „рат против тероризма“, као и поучну, а помало потиснуту тему психолошког рата и пропаганде у Другом светском рату.

Други (под)темат овог броја Нове српске политичке мисли тиче се проблема „говора мржње“ (Бранислав Ристивојевић) и „удруженог злочиначког подухвата“ (Горан Ђорђевић) те, као такав, садржајно кореспондира тј. чини специфични наставак теме о Републици Српској и БиХ. Неконвенционални In memoriam Мариа Калика посвећен је делу професора Михаила Марковића, једног од највећих српских филозофа и интелектуалаца друге половине двадесетог века. Коначно, у рубрици „Осврти, рецензије, прикази“ представљене су најновије књиге Добрице Ћосића, Ненада Кецмановића, Зорана Видојевића, Алберта Ротенберга и Ђорђа Вукадиновића.

РЕЗИМЕИ

Брано Миљуш

Поводом 15 година Дејтона: Босна и Херцеговина – земља вечите транзиције

Сажетак: *Спољна политика Републике Србије поштује правила позитивних вредности и принципе међународних односа, примењујући их у поштовању добросуседских односа са државом Босном и Херцеговином. Ова политика садржи конструктиван приступ у разумевању историографије, транзиције, Дејтонског и Париског споразума,*

регионализма, регионалне безбедости у друштвеним реформама. Такође се суочава са препрекама попут митоманије.

Кључне речи: *Србија, Босна и Херцеговизна, спољна политика Србије, добросуседски односи*

Здравко Тодоровић

РАЂАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ: МИРОВНИ ПЛАНОВИ ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ 1992–1995

Сажетак: *У овом чланку износи се историјат мировних планова за Босну и Херцеговину од 1992. до 1995. године, даје се преглед понуда и износи историјат различитих мировних посредовања и њихових неуспјеха: Кутиљеров план, Венс-Овенов план, Овен-Столтенбергов план, План Контакт групе и Дејтонско-париски мировни план, који је резултовао истоименим споразумом. Иако је Дејтонско-париски споразум довео до стварања Републике Српске, он има и крупне недостатке: губитак значајних територија (Високе Крајине, долине Неретве, простора Сарајева, јужног дијела Озрена и дијелова Посавине), остављање међународној арбитражи да рјешава питање Брчког и стална пријетња кантонизације односно „докантонизације“ БиХ. Република Српска има територију потковичастог облика, у коју је углављен главни просторни клин Федерације Босне и Херцеговине, што отвара врата геостратешким настојањима да се у региону Брчког Република Српска пресијече, или да се кантонизацијом раздроби и, напосљетку, укине.*

Кључне ријечи: *југословенски ратови*, *Дејтонско-париски споразум, српско национално питање, етнички сукоби*

Ненад Кецмановић

БУДУЋНОСТ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У МАКАЗАМА СЈЕДИЊЕНИХ ДРЖАВА И ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Сажетак: *Овај текст се бави односима Републике Српске, САД и ЕУ. Аутор полази од недавно изнете тезе Гордона Бардоша да САД више немају интереса за РС и БИХ, те да желе да се повуку са тих простора. Кроз анализу спољнополитичких интереса САД, аутор полемише са Бардошевом тезом, показујући њену неоснованост. Даље, текст указује на потенцијалне сукобе САД и ЕУ око политичке контроле БИХ и РС, али и разматра улогу Турске као регионалног играча у овој игри моћи. Аутор указује да су РС и БИХ и даље дио спољнополитичке стратегије САД, јер се преко њих може остваривати контрола над европским пословима и интересима на Западном Балкану, и даје пет могућих објашњања зашто то може бити случај.*

Кључне речи: *РС, САД, ЕУ, споља политика, контрола.*

Драган Ђукановић и Ана Јовић Лазић

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА ИЗМЕЂУ ЗАХТЕВА МЕЂУНАРОДНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ И НЕЈЕДИНСТВА ДОМАЋИХ АКТЕРА

Сажетак: *Аутори у раду указују на бројне проблеме који прате процес уставних реформи у Босни и Херцеговини. С тим у вези посебно скрећу пажњу на различита виђења будућности земље од стране политичких елита три конститутивна народа – Бошњака, Хрвата и Срба, али и на немогућност представника међународне заједнице да усагласе властите ставове и представе их босанскохерцеговачким политичким актерима. Посебан акценат у овом раду дат је конкретним предлозима Сједињених Америчких Држава и*

Европске уније у вези са изменама и допунама Устава Босне и Херцеговине током такозваног Бутмирског процеса (2009). Полазећи од чињенице да ће се наредни парламентарни избори у Босни и Херцеговини одржати током октобра 2010. године, аутори закључују да неће бити постигнут минимални политички консензус око уставних промена.

Кључне речи: *Босна и Херцеговина, Дејтонски споразум, Устав, Бошњаци, Хрвати, Срби, међународна заједница, Сједињене Америчке Државе, Европска унија, Северноатлантски савез*

Душко Глодић

УТИЦАЈ ПРОЦЕСА ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА НА ИЗГРАДЊУ ПРАВНОГ СИСТЕМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сажетак:*Интегрисање у Европску унију веома је комплексан, дуготрајан и фазно одређен поступак који обухвата нормативну и институционалну димензију. Поред осталог, потребно је усвојити правни оквир европских интеграција и успоставити функционалан административни систем, погодан да се у њему испуњавају обавезе проистекле из чланства у Европској унији. Стратешко опредјељење Босне и Херцеговине јесте стицање статуса пуноправног члана ове организације. Закључивањем Споразума о стабилизацији и приступању односи са Европском унијом уређени су међународним уговором којим се Босна и Херцеговина обавезала да ће свој правни систем усклађивати са acquis communautaire. Усклађивање прописа, поред преузимања европских нормативних рјешења, подразумијева и усвајање савремених правних института и изградњу адекватног оквира јавне управе.*

Кључне ријечи: *европске интеграције, Европска унија, acquis communautaire, Споразум о стабилизацији и придруживању, усклађивање прописа*

Александар Савановић

Београд између косова и српске: Митолошки југ и стварни запад

Сажетак: *У чланку аутор критички разматра најновије догађаје на Балкану и у БиХ, са посебним освртом на однос Републике Србије према Републици Српској. Аргументишући у прилог тезе да „реал-политичко становиште“ није становиште Републике Србије, обзиром на различит и амбивалентан однос према националним питањима Косова и Републике Српске, аутор разматра узроке и последице идеја о „митолошком југу“ (Косово) и „стварном западу“ (Република Српска). У закључку се истиче да би политичко деловање без консензуса и договора између званичног Београда и званичне Бањалуке, имало дугорочне штетне последице по будућност српског народа.*

Кључне речи: *Република Српска, Косово, митолошки југ, стварни запад, Дејтонски споразум, реалност.*

Матеј Савић

Регионална сарадња у контексту европских интеграција из угла Босне и Херцеговине и Републике Српске

Сажетак: *У овом чланку аутор анализира регионалне односе на Балкану у контексту политичке идеје европских интеграција. Разматрајући дипломатске односе, као и целокупну правнополитичку активност Босне и Херцеговине према суседима, са једне стране, али и природу регионалног приступа ЕУ, са друге, фокус истраживања ставља се на уставни оквир спољне политике БиХ и специјалне паралелне везе. Аутор закључује да се спољна политика БиХ у њеним главним приоритетима – а то су процес придруживања ЕУ, регионални односи али и однос према Турској – морају заснивати на поштовању*

минимума заједничких интереса сва три конститутивна народа.

Кључне речи: *регионална сарадње, европске интеграције, БиХ, Република Српска, спољна политика, регионалне интеграције*

Љубомир Кљакић

ЕВРОПСКА УНИЈА КАО „МЕКА“ ИМПЕРИЈА И СРБИ

Сажетак: *Посебни случајеви Републике Српске и Републике Србије, а нарочито њихове перспективе у ближој и даљој будућности, сагледавају се из угла актуелног ист оријског контекста. У светским пословима већ је постављена империјална хијерархија моћи новог феудалног поретка – интегрисана структура глобалне моћи коју, с једне стране, демонстрирају Сједињене Америчке Државе као „тврда“ империја, а с друге Европска унија као „мека“ империја. У таквом поретку, рат је перманентно стање. Овде имамо посла са узорним случајем дословне примене доктрине милитаристичког „новог либералног империјализма“, која је имала задатак да после тзв. Хладног рата 1989 – 1990. идеолошки легитимише праксу перманентног светског рата и унилатералне примене силе у светским пословима. Овде се то показује критичким осветљавањем доктрине „новог либералног империјализма“ и „нове либералне империје“ у њеном изворном облику – што можемо видети у раду Роберта Купера и других, а нарочито ако сагледамо улогу Тонија Блера.*

Кључне речи: *милитаризација светских послова, нови феудални поредак, четврта генерација ратовања, „нови либерални империјализам“, ЕУ као „мека“ империја, САД као „тврда“ империја, Срби*

Зоран Килибарда и Ивица Ђорђевић

ПРОИЗВОДЊА ОПИЈУМА И РАТ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА – „НЕКОМ РАТ, НЕКОМ БРАТ“

Сажетак: *Нагли скок производње опијума у Авганистану који је наступио с доласком коалиционих снага у мисији рата против тероризма, и одржавање те производње на изузетно високом нивоу све до данашњих дана, не даје за право Вашингтону да своје ратовање против тероризма прогласи успешним. Ако је тачно, што углавном нико не спори, да је солидна финансијска подршка један од стубова виталности терористичких организација, те да је новац од илегалне трговине наркотицима, по проценама самих Бин Ладенових прогонилаца на авганистанском ратишту, значајан извор финансирања његових терористичких подухвата, чињеница да та трговина и даље цвета неизоставно наводи на размишљање: или „мисионари“ са Сједињеним Америчким Државама на челу нису у стању да је обуздају, или некима који имају снажан утицај на деловање мисије то није у интересу.*

Кључне речи: *рат против тероризма, опијум, Авганистан*

Александар Јазић

ПРОПАГАНДА У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ

Сажетак: *У Другом светском рату пропагандне активности достигле су врхунац. Све стране у сукобу максимално су користиле пропагандна средства како према свом становништву тако и према иностранству. Први светски рат показао је државама учесницама Другог светског рата снагу пропаганде у борби за остварење жељених циљева. Једноставније речено, пропаганда је схваћена као средство које је веома ефикасно ако се комбинује са војним средствима. Поред пропагандних средстава која су*

коришћена у Првом светском рату, дошло је до обимне употребе масовних медија, попут штампе и радија. Пропаганда је у овом периоду развила одређене карактеристике које су јој омогућиле да буде употребљена као средство „психолошког рата“ Други светски рат представља прекретницу у развоју пропаганде јер се видело да, поред свих корисних особина, пропаганда може бити злоупотребљена за остварење циљева који нису позитивни и легитимни .

Кључне речи: *Други светски рат, пропаганда, психолошки рат, масовни медији, националсоцијализам, комунизам.*

Бранислав Ристивојевић

ГОВОР МРЖЊЕ У ЕВРОПСКИМ КРИВИЧНИМ ПРАВИМА

Сажетак:*Писац приступа забранама слободе говора које садржински одговарају говору мржње у упоредним европским кривичним правима. Начин на који државе одређују обим забрана слободе говора у својим унутрашњим кривичним правима јасно говори о вредносном устројству које оне следе. Разлика између тих приступа може да укаже на разлику коју поједина друштва придају достојанству друштвених група или достојанству појединаца, припадника тих група, као објекту заштите.*

Кључне речи:*Говор мржње, слобода говора, достојанство, друштвене групе, забране, увреда, клевета, подстицање, порицање, холокауст, мржња, Европа, САД*

Горан В. Ђорђевић

„Заједнички злочиначки подухват“ и пракса Међународног суда за ратне злочине

Сажетак: *Премет расправе представља институт „заједнички злочиначки подухват“ као један од основа који се у поступцима пред Хашким трибуналом користе ради утврђивања кривичне одговорности. Специфичност употребе института заједничког злочиначког подухвата у пракси Хашког трибунала огледа се у чињеници да се путем осуда појединаца за конкретна кривична дела може утврдити одговорност за друга кривична дела, почињена у оквиру оног што се означава као „заједнички злочиначки подухват“. Такође, пракса Хашког трибунала показала је да се учешће у заједничком злочиначком подухвату може односити на већи број лица, обухватајући при томе различите нивое учесника и облике организације, на чему се може заснивати кривична одговорност. У том смислу, аутор указује на значај, комплексност, као и на третирање овог института у пракси Хашког трибунала.*

Кључне речи*: заједнички злочиначки подухват, завера, индивидуална одговорност, mens rea*
,
actus
reus
, судска пракса

NEW SERBIAN PoliticaL THOUGHT

New Edition, vol. XVIII (2010), no. 3–4

CONTENTS

Editorial 5

TOPIC OF THE ISSUE

BOSNIA AND HERZEGOVINA FIFTEEN YEARS

AFTER THE DAYTON AGREEMENT

Brano Miljuš

Apropos Fifteen Years of the Dayton Agreement: Bosnia and Herzegovina – A Country of Eternal Transition..... 9

Zdravko Todorović

Birth of Republika Srpska: Peace Plans for Bosnia and Herzegovina

between 1992 and 1995..... 29

Nenad Kecmanović

The Future of Republika Srpska in the Clutches of the US and EU 45

Dragan Đukanović, Ana Jović Lazić

Bosnia and Herzegovina between Demands of the International Community and Disunity of Local Political Protagonists..... 63

Duško Glodić

Impact of European Integration on Foundations of the Legal

System of bosnia and herzegovina..... 75

Aleksandar Savanović

The Mythological South and the Real West..... 93

Matej Savić

Regional Co-operation in the Context of European Integration Given from Points of View of Republika Srpska and Bosnia and Herzegovina..... 103

Dossier

Milorad Dodik.....

About the Court and Prosecutor's Office in Bosnia and

Herzegovina, or how this Country was Founded and why

It Can (not) Survive..... 117

Studies

Ljubomir Kljakić

European Union as a "Soft" Empire and the Serbs..... 135

Zoran Kilibarda, Ivica Đorđević

Production of Opium and War on Terror – One Man's Misfortune
is Another Man's Gain..... 165

Aleksandar Jazić

Propaganda in the Second World War..... 189

ABOUT ‘HATE SPEECH’ AND ‘JOINT CRIMINAL VENTURE’

Branislav Ristivojević,

Hate Speech in European Criminal Law..... 211

Goran V.Đorđević

‘Joint Criminal Venture’ and a Reference to the Practive of the

International War Crimes Tribunal..... 243

In memoriam

Mihailo Marković (1923–2010)..... 267

Rewiews

Bogdana Koljević

Time of Humiliation – about Self-Occupation and Re-History

(Dobrica Ćosić, *U tuđem veku, Part One*)..... 279

Bojan Vranić

The Reality of Political Theory

(Nenad Kecmanović, *Elementi vladavine*)..... 282

Lorna Štrbac

End of Democracy?

(Zoran Vidojević, *Demokratija na zalasku – autoritarno-*
-totalitarna pretnja)..... 285

Dejan Petrović

Janusian Face of Creativity

(Albert Rotenberg, *Kreativnost i ludilo – nova otkrića i stari stereotipi*)..... 293

Dragomir Anđelković

In the Ring of Fire

(Đorđe Vukadinović, *Između dve vatre*)..... 297

Contents..... 307

Brano Miljuš

APROPOS FIFTEEN YEARS OF THE DAYTON AGREEMENT: BOSNIA AND HERZEGOVINA – A COUNTRY OF ETERNAL TRANSITION

The foreign policy of the Republic of Serbia respects the rules of positive values and principles of international relations applying them in respecting good neighbourly relations with the state of Bosnia and Herzegovina. It has a constructive approach in perceiving historiography, transition, Dayton and Paris Agreements, regionalism, regional security in social reforms. It also meets obstacles such as myth mania.

Key words: Serbia, Bosnia and Herzegovina, Serbia's foreign policy, good neighbourly relations

Zdravko Todorović

BIRTH OF REPUBLIKA SRPSKA: PEACE PLANS FOR BOSNIA AND HERZEGOVINA BETWEEN 1992 AND 1995

In this article the author gives background information about peace plans for Bosnia and Herzegovina between 1992 and 1995, provides an overview of what was offered and describes various attempts of mediation and why they failed, such as the Cutileiro plan, the Vance-Owen peace plan, the Owen-Stoltenberg plan, the Contact Group plan and the Dayton peace plan, which resulted in the Dayton Agreement. Although the Dayton-Paris Agreement resulted in the creation of Republika Srpska, it has major drawbacks: certain parts of the territory were lost (Visoka Krajina, the Neretva Valley, Sarajevo region, southern part of Mt. Ozren and parts of Posavina), settling the Brčko issue by international arbitration and permanent threats of cantonization or re-cantonization of Bosnia and Herzegovina. The territory of Republika Srpska is U-shaped, and the main spatial spike of the Federation of Bosnia and Herzegovina is wedged there. It paves the way for geostrategic efforts to cut Republika Srpska in Brčko region, or to fragment it by cantonization and eventually abolish it.

Key words: Yugoslav wars, the Dayton-Paris Agreement, Serbian national issue, ethnic conflicts.

Nenad Kecmanović

THE FUTURE OF REPUBLIKA SRPSKA IN THE CLUTCHES OF THE US AND EU

This text deals with the relations between Republika Srpska and the US and EU. The author begins with a recent statement made by Gordon Bardos that the US has lost interest in Republika Srpska and Bosnia and Herzegovina and that US troops should be withdrawn. The author disputes this statement through an analysis of American foreign policy interests and proves that it is groundless. The author goes on to point to possible conflicts between the US and EU about political control over Bosnia and Herzegovina and Republika Srpska and analyzes the role of Turkey, as a regional participant in this game of power. The author points to the fact that Republika Srpska and Bosnia and Herzegovina are still part of American strategy in foreign policy, since they can be used to gain control over European affairs and interests in Western Balkans, and gives five possible explanations why this can be so.

Key words: Republika Srpska, USA, EU, foreign policy, control

Dragan Đukanović, Ana Jović Lazić

BOSNIA AND HERZEGOVINA: BETWEEN DEMANDS OF THE INTERNATIONAL COMMUNITY AND DISUNITY OF LOCAL POLITICAL PROTAGONISTS

The authors point to numerous problems accompanying constitutional reforms in Bosnia and Herzegovina. In that respect, they also focus on different views on the country's future expressed by the political elites of all three nations – i.e. Bosniaks, Croats and Serbs – as well as on the failure of the international community representatives to bring their attitudes into accord and present them to all political protagonists in Bosnia and Herzegovina. A particular emphasis was given to the proposals of the EU and USA regarding changes and amendments

of Bosnian constitution given during the Butmir Process (2009). Starting with the fact that next general election in Bosnia and Herzegovina will be held in October 2010, the authors conclude that there will be no political consensus regarding the constitutional changes.

Key words: Bosnia and Herzegovina, Dayton Agreement, Constitution, Bosniaks, Croats, Serbs, international community, USA; EU, NATO.

Duško Glodić

IMPACT OF EUROPEAN INTEGRATION ON FOUNDATIONS OF THE LEGAL SYSTEM OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Integration into the European Union is a complex, long, and step-by-step process which involves normative and institutional dimensions. Among other things, it is necessary to adopt a legal framework for European integration and establish a functional system of administration, suitable for fulfilling the obligations that EU membership entails. Strategic aim of Bosnia and Herzegovina is to become a full member of this organization. After concluding the Stabilization and Accession Agreement, relations with the EU are regulated by an international agreement which requires Bosnia and Herzegovina to harmonize its legal system with acquis communautaire. Apart from adopting European norms, harmonization of regulations involves adoption of modern legal institutions and making an adequate framework of public administration.

Key words: European integration, European Union, acquis communautaire, Stabilization and Accession Agreement, harmonization of regulations.

Aleksandar Savanović

THE MYTHOLOGICAL SOUTH AND THE REAL WEST

In this article the author gives a critical overview of the latest events in the Balkans and Bosnia and Herzegovina with a particular reference to relations between the Republic of Serbia and Republika Srpska. Arguing in favor of the statement that the “real-politik stand” is not the stand of the Republic of Serbia, considering different and ambivalent views on Kosovo and Republika Srpska, the author analyzes the causes and effects of the idea of “Mythological South” (Kosovo) and of “The Real West” (Republika Srpska). In conclusion, he points out that political action without any consensus and co-ordination between the official Belgrade and Banjaluka would have a long-lasting negative impact on the future of the Serbian people.

Key words: Republika Srpska, Kosovo, Mythological South, Real West, Dayton Agreement, reality.

Matej Savić

REGIONAL CO-OPERATION IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION GIVEN FROM POINTS OF VIEW OF REPUBLIKA SRPSKA AND BOSNIA AND HERZEGOVINA

In this article the author analyzes regional relations in the Balkans in the context of European integration. After analyzing diplomatic relations, legal/political activities of Bosnia and Herzegovina aimed at its neighbors and the nature of EU’s approach, the focus shifts to the constitutional scope of Bosnian foreign policy and special parallel relations. The author concludes that Bosnian foreign policy priorities, i.e. joining the EU and its relations with Turkey, must be based on a minimum of common interests of all constitutional nations.

Key words: regional co-operation, European integration, Bosnia and Herzegovina, foreign policy, regional integration.

Ljubomir Kljakić

EUROPEAN UNION AS A "SOFT" EMPIRE AND THE SERBS

Paricular cases of Republika Srpska and the Republic of Serbia are viewed within the current historical context, with a special emphasis on their perspectives in the near and far future. There is an imperial hierarchy of power of the new feudal order – an integrated structure of global power which is demonstrated by the United States as a "hard empire" on the one hand, and the EU as the "soft empire" on the other. In this world order, war is a permanent state. What we have here is a classic example of literal application of the militaristic "new liberal imperialism", whose task after the so-called Cold War (1989-1990) has been to ideologically legitimize the practice of permament state of war in the world and of unilateral use of force in world affairs. This paper demonstrates it by giving a critical overview of the "new liberal imperialism" doctrine in its authentic form, which can be seen in the work of Robert Cooper and other people, and particularly if Tony Blairs's role is envisaged.

Key words: militarization of world affairs, new feudal order, fourth generation of wars, "new liberal imperialism", EU as "soft" empire, USA as "hard" empire, Serbs.

Zoran Kilibarda, Ivica Đorđević

PRODUCTION OF OPIUM AND WAR ON TERROR – ONE MAN'S MISFORTUNE IS ANOTHER MAN'S GAIN

Sudden increase in production of opium in Afghanistan which occurred after the arrival of coalition forces fighting against terrorism and maintaining the production on a very high level until today does not allow Washington to claim that its war against terror has been successful. If it is true that substantial financial support is one of the pillars of terrorist organizations and that the money from drugs, according to the estimates of Bin Laden's pursuers in Afghanistan, is a significant financial resource for his terrorist activities, the fact that this kind of trade is still flourishing necessarily leads to the conclusion that countries which take part in the mission led by the US are not capable of stopping it, or that it is against the interests of some people whose influence on the mission is very strong.

Key words: war against terror, opium, Afghanistan.

Aleksandar Jazić

PROPAGANDA IN THE SECOND WORLD WAR

In the Second World War propaganda activities were blooming. All sides in the conflict made full use of all means of propaganda aimed at both domicile population and foreign countries. The First World War showed the countries which participated in the Second World War the importance of propaganda in achieving their goals. In brief, propaganda was seen as a very effective means if combined with military resources. Apart from the means of propaganda used in the First World War, mass media, such as the press and radio, were widely used. Certain features of propaganda, which allowed its use in psychological warfare, developed in this period. The Second World War was a turning point in the development of propaganda, because it became evident that apart from having certain qualities, it could also be used to achieve certain goals, which cannot be described as positive or legitimate.

Key words: Second World War, propaganda, psychological warfare, mass media, National Socialism, Communism.

Branislav Ristovojević

HATE SPEECH IN EUROPEAN CRIMINAL LAW

The author analyzes restrictions to free speech which correspond to hate speech in comparative criminal law in Europe. The ways in which states make restrictions to free speech in their respective criminal laws gives a clear picture of the values they cherish. The difference in their approaches can point to the difference which certain societies attach to the dignity of certain social groups or of the individual which belong to these groups and are objects of protection.

Key words: Hate speech, freedom of speech, dignity, social groups, restrictions, insult, defamation, instigation, denial, the Holocaust, hate, Europe, USA.

Goran V. Djordjevic

THE DOCTRINE OF "JOINT CRIMINAL ENTERPRISE" AND THE PRACTICE OF THE INTERNATIONAL CORT FOR WAR CRIMES

The subject of discussion is the doctrine "Joint Criminal Enterprise", as a form of determining the criminal liability used in proceedings in front of the Hague Tribunal. What is specific in this doctrine being used in Hague Tribunal's jurisdiction is the fact that, by holding an individual criminally responsible for one concrete criminal act, he can be attributed with criminal culpability for other crimes, committed within the "Joint criminal enterprise". Also, the experience of the

Hague Tribunal has shown that participation in the joint criminal enterprise can relate to a larger number of persons, include distinctive ranks of members and different forms of organization, as grounds for criminal liability. In this sense, the author points out the significance, complexity, as well as treating this issue through the practice of the Hague Tribunal.

Key words: Joint Criminal Enterprise, individual responsibility, mens rea, actus reus, court practice